

Riksantikvarens ruinprosjekt 2006-2015

Bevar forfallet

Prosjektplan 2008

1. Innledning

Ruinprosjektet går nå inn i sitt tredje år. Vi er godt i gang med tilstandsvurdering, konservering og skjøtsel, og vi begynner å se resultater i form av ferdigstilte anlegg. Det arbeides også med dokumentasjon, kompetanseutvikling og informasjon.

En viktig oppgave er dokumentasjon ved hjelp av fotogrammetri. Til nå er 8 ruinanlegg dokumentert. Dokumentasjonen er nå tilgjengelig, og vi begynner nå å kunne anvende den til hjelp i konserveringsarbeidet.

Riksantikvaren bidrar også til Nordisk ruinseminar som arrangeres på Domkirkeodden i forbindelse med markeringen av 10-årsjubileet for vernebygget.

Budsjettrammen for 2008 er 7 500 000 kr. Selv om de fleste søknadene er utarbeidet i dialog med søker – og dermed holder seg til et realistisk nivå, kom det inn søknader i år for til sammen 9 140 000 kr. I og med at vi ikke har fått den forventede opptrappingen av budsjettet, medfører dette at arbeidet begrenser seg til å følge opp allerede igangsatte oppgaver samt absolutt nødvendige strakstiltak.

2. Prosjektorganisasjon

Prosjektet er administrativt plassert i Utviklingsavdelingen/Konserveringsseksjonen, men samarbeider også med andre avdelinger. Prosjektgruppens medlemmer følger dels opp sine faste anlegg og dels spesialoppgaver som informasjon og kontakt med Kulturminneavdelingen. Dette er prosjektgruppen i 2008:

Inger-Marie Aicher Olsrud (IMO), UK, prosjektleder
Anna-Lena Eriksson (ALE), UF
Harald Ibenholt (HI), UK
Egil Kvarud (EKv), UK
Åse Bitustøl (AMB), II
Karin Axelsen (KA), UK
Oddbjørn Sørmoen (ODS), KBK

3. Arbeidsoppgaver 2008

Deloppgave 1 Tilstandsanalyse

Valdisholm borgruin, Eidsberg 30 000 kr
Tilstandsanalyse inkl. tiltaksplan. Arbeidet vil bli utført etter at vegetasjonen er ryddet (se under skjøtsel).
Ansvarlig hos RA: IMO

Deloppgave 2 Konservering

Vinkjelleren, Bergen 800 000 kr

Fortsatt konservering og ferdigstilling av tilrettelegging for besøkende. En spesiell utfordring er konservering og tilrettelegging av et originalt tregulv. Det legges ned mye arbeid i å få en så god tilrettelegging for besøkende som mulig, både mht. universell utforming og å presentere anlegget ved hjelp av lys og farger.

Samarbeidspartnere: Byantikvaren i Bergen og Vital forsikring (eier).

Ansvarlig hos RA: IMO

St. Nikolas kirkeruin, Sarpsborg

90 000 kr

Avsluttende konservering og skjøtsel av vesttårnet. Det skal legges bentonitt og torv på tårnfoten, og området rundt skal settes i stand.

Samarbeidspartner: Østfoldmuseet / Borgarsyssel Museum.

Ansvarlig hos RA: IMO

Mo kirkeruin, Vestre Slidre

100 000 kr

Sikring av nordøstre hjørne samt rens og skjøtsel/tilrettelegging av området rundt.

Samarbeidspartner: Vestre Slidre kommune, Vestre Slidre historielag og grunneier.

Ansvarlig hos RA: EKv/IMO

Selja kloster og helgeanlegg, Selje

800 000 kr

Ferdigstilling av Albanustårnet, konservering av Albanuskirken og sakristi samt vegetasjonspleie.

Samarbeidspartnere: Selje kommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune og Opplysningsvesenets fond (eier).

Ansvarlig hos RA: IMO

Nes kirkeruin, Nes

260 000 kr

Fortsatt konservering av skipet med hovedvekt på vestgavlen, toppen og sidene. Vegetasjonspleie av området rundt.

Samarbeidspartner: Nes kommune.

Ansvarlig hos RA: HI

St. Knut kirkeruin (Tilrem), Brønnøy

290 000 kr

Avsluttende konservering. Avslutning av konserveringsarbeidet vil bli markert 2. pinsedag.

Samarbeidspartner: Brønnøy kommune.

Ansvarlig hos RA: IMO

Steinvikholm borganlegg, Stjørdal

1 500 000 kr

Fortsatt konservering. I 2008 skal det arbeides på vestmuren fra porten til tårnet 'Bonden'. På Bonden er det spesielt overgangen til taket og noe på selve tårnet som skal prioriteres. Det skal videre tas beslutning om valg av toppdekke på muren som går ned fra tårnet.

Samarbeidspartner: Fortidsminneforeningen (eier).

Ansvarlig hos RA: KA

Munkeby, Levanger

400 000 kr

Videre konservering av murverket. Spesielt sikring av den høyeste delen

av muren.

Samarbeidspartner: Fortidsminneforeningen (eier).

Ansvarlig hos RA: KA

Reins kloster, Rissa

300 000 kr

Istandsetting av søndre korsarm der portalen er bygget inn i den ene gavlen på huset.

Samarbeidspartner: Fortidsminneforeningen (eier).

Ansvarlig hos RA: KA

Sverresborg borgruin, Trondheim

160 000 kr

Konservering av østmuren.

Samarbeidspartner: Trøndelag folkemuseum (eier).

Ansvarlig hos RA: KA

Olavsklosteret, Oslo

1 400 000 kr

Fortsatt konservering av nordre og vestre fløy.

Samarbeidspartner: Oslo kommune / Byantikvaren (eier).

Ansvarlig hos RA: ALE/HI

Olavskirken, Tønsberg

200 000 kr

Fortsatt rensing og konservering av murverk. Oppgradering av anlegget totalt. Sikring av tidligere markeringer i bakken.

Samarbeidspartner: Tønsberg kommune.

Ansvarlig hos RA: EKv/IMO

Værne kloster, Rygge

230 000 kr

Tilstandsrapport og oppstart konservering med tak og fjerning av sementfuger.

Samarbeidspartnere: Østfoldmuseet / Borgarsyssel Museum og grunneier.

Ansvarlig hos RA: IMO

Tenor kirkeruin, Eidsberg

80 000 kr

Avsluttende konservering med bentonitt og torv.

Samarbeidspartner: Eidsberg kommune og Østfoldmuseet / Borgarsyssel Museum.

Ansvarlig hos RA: IMO

Deloppgave 3 Skjøtsel

Kannikenes gårder og Bispegården, Hamar

71 000 kr

Kannikene: Fjerning av nyere påførte masser ved nordre døråpning og deretter tømning av jord- og steinmasser fra kjellerrommet. Deretter tilstandsvurdering og beslutning om videre tiltak og eventuell tilrettelegging for besøkende.

Bispegården: Bortledning av vann fra taket i vestre del av sydfløyen.

Samarbeidspartnere: Stiftelsen Domkirkeodden og Hedmark fylkeskommune.

Ansvarlig hos RA: IMO

Valdisholm borgruin, Eidsberg 45 000 kr
Vegetasjonspleie, fjerning av større trær samt tilstandsvurdering av murverket. Dyr på beite hvis dette lar seg ordne praktisk.
Samarbeidspartnere: Eidsberg kommune, Østfoldmuseet / Borgarsyssel Museum og grunneier.
Ansvarlig hos RA: IMO

Lyse kloster, Os 30 000 kr
Pleie/felling av eldre trær som kan true murene og besøkende.
Samarbeidspartner: Grunneier.
Ansvarlig hos RA: IMO

St. Mikael's kirkeruin (Rokoberget), Løten 15 000 kr
Vedlikehold/utbedringer av murarbeider foretatt i 2005.
Samarbeidspartnere: Hedmark fylkeskommune, Hedmarksmuseet/Domkirkeodden.
Ansvarlig hos RA: IMO

Halsnøy kloster 50 000 kr
Strakstiltak i påvente av konservering samt skjøtsel. Tilstandsvurdering av sørgavlen på vestfløyen.
Samarbeidspartner: Sunnhordland Museum og Sørøst.
Ansvarlig hos RA: IMO

Delprosjekt 4 Informasjon

Nordisk ruinseminar 50 000 kr
Nordisk ruinseminar arrangeres på Domkirkeodden, Hamar, 29. september – 3. oktober. Seminaret er en markering av 10-årsjubileet for vernebygget på Domkirkeruinen.
Samarbeidspartnere: Hedmarksmuseet, Hamar kommune, Hedmark fylkeskommune og Nordisk ministerråd.

Fakta-ark 10 000 kr
Fakta-arket om Selja kloster og helgenanlegg skal revideres. I tillegg skrives det nye blad om Værne kloster, Olavsklosteret i Oslo og Domkirkeruinen i Hamar. Det skal også utarbeides et 4-siders fakta-ark om bruk av middelalderruiner. Dette gjøres i samarbeid med Kulturminneavdelingen.

Film fra Selja 10 000 kr
Filmen fra murerseminaret på Selja i mai 2007 skal redigeres og gjøres klar for visning.

Deloppgave 5 FOU og dokumentasjon

Dokumentasjonsprosjektet 400 000 kr
Fotogrammetridokumentasjon i felt av Olavsklosteret (tidligere tildekkede deler), Tautra, Munkeby og Værne samt bearbeiding av materiale fra

Teglkastellet, Hovedøya, Tautra, Munkeby og Værne.

Analyser 25 000 kr
Analyser og datering av beinmateriale fra St. Nikolas.

Arkeologisk registrering Selja 75 000 kr
Satelittfoto/laserskanning av klosterøya for å kartlegge strukturer i bakken. Resultatene vil danne grunnlag for videre forvaltning og tiltak på øya.

Deloppgave 6 Kompetanseutvikling og internasjonalt

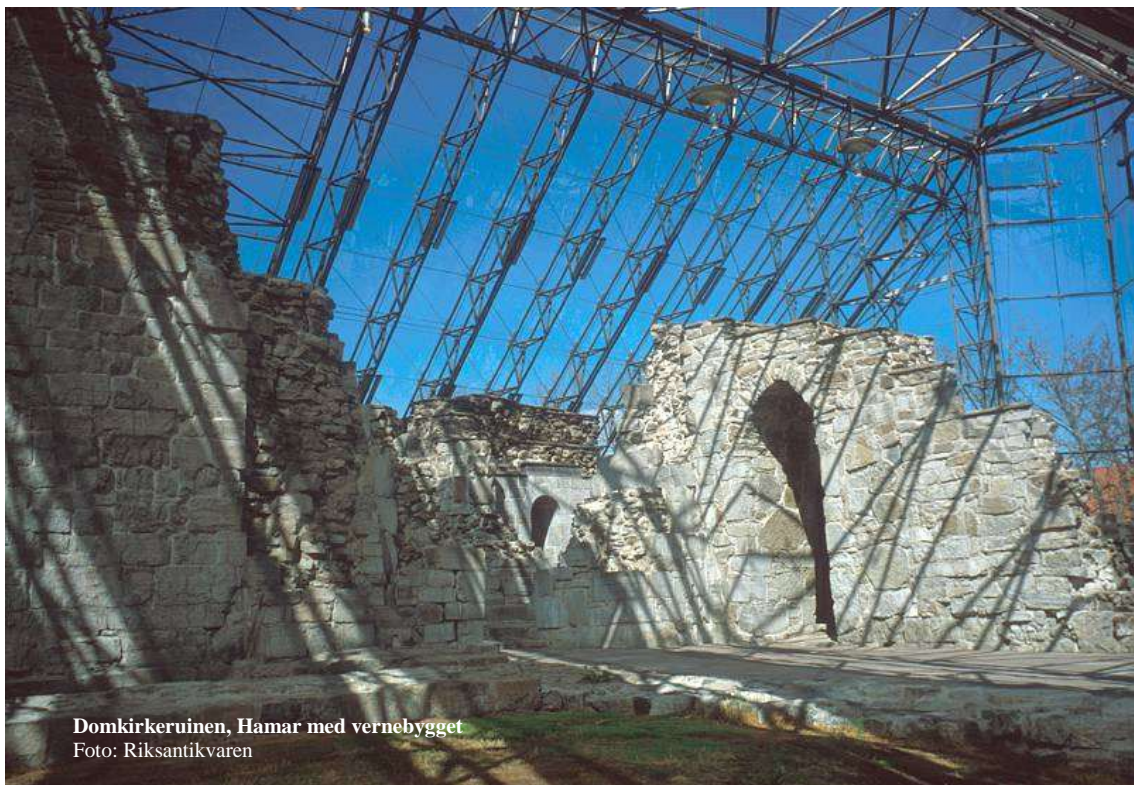
Kurs i ruinkonservering 10 000 kr
En deltaker fra Ruingruppa deltar på kurs i ruinkonservering på West Dean College i England.

Reiser/møter/diverse 69 000 kr

Totalt **7 500 000 kr**

Mer om Ruinprosjektet på

<http://www.riksantikvaren.no/Norsk/Fagemner/Arkeologi/Ruiner/>

Domkirkeruinen, Hamar med vernebygget
Foto: Riksantikvaren